

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvánterkek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 kor.
 Negyed évre 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések elfogadtatnak:
 Budapest: Goldberger A. V. és Edecsen B. hird. irod. Bécsben Schalek H., Dukas M., Oppelik A., »Altalanos Tudósító« hirdetési osztálya Budapest.

NYILTÉR PETITŐRA 29 HÍLÉR.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hiv. közlönye.

Téli gondolatok.

Beköszöntött a tél, nemsokára a hegyek teje felett hó borul az égboltozat, a párák, hideg levegőben röpködő vadludak jelzik a tél jövetelét. A gazdaember a hosszú, fáradságos munkák után pihenőre térhet. Az őszi munkák befejezést nyertek úgy, a hogy. Vetési munkáinkban, a talaj őszi megművelésében a rendszeres időjárás nagyon gátolt, sőt némely helyen teljesen megghiúsította a gazdák törekvését. Vetéseink a sok esőzés miatt sárgulnak, a gazda reménytelenül áll meg táblája szélén. De azért kétségbeesett lelke nem törki szitokba, sőt forró imája száll a magasba, kérve a gondviselést, hogy jövőben tartson távol minden veszélyt és csapást. E rossz őszi okozta bajokat majd csak kiheverik gazdáink, ha a ránk jövő tavasszal megkettőzött szorgalommal igyekeznek az elmaradt őszi munkákat pótolni s a kiharadt vagy rosszul kelt őszi vetéseket tavasziakkal helyettesíteni. Ha a kegyelem Istene meghallgatja a munkás gazda könyörgését s egy kedvező tavaszt hoz, úgy nem lesz oly nagyok az aggodalomra, hisz az őszi szeszben szenvedett károkat pótolják a jól sikerült tavasziak.

Nincs tehát miért kétségbe esni, nincs mért elcsüggedni. Jó az Isten, majd csak megsegíti az igazán munkálkodó gazdaembert.

Vége a földmunkának, maholnap a szél hóbarázdákat szánt az utcán, mezőn és jégvirágok rakódnak az ablaktáblákra. Mit tesz

ilyenkor a mi népünk? Mivel tölti el az unalmas téli napokat? Szépen meghuzódik a padka mellett, mint a mormota, a melyik téli álmát alussza. Elpipázgat, elbeszélget. Hát téli munkája nincs a gazdaembernek? Hónapokon át tétlenségre van kárhóztatva az ember? Óh, dehogynincs: csak nálunk szokás az így. Csak nálunk telik el az év jó része üres szobeszédben, áldatlan semmittevésben. Pedig de lenne módja a mi népünknek ezt a téli időt hasznára fordítani!

Hát mért terem a fűz vesszőt, a mocsár sást, ha nem arra, hogy belőle könnyűszerrel alkalmas háziipar teremődjék? Mért terem az erdő fát, ha nem azért, hogy az megmunkálható legyen? Mivel külsőmb a cseh, meg a morva, akik téli hónapokon át készített játék tárgyakból szépen szereznek és akiknek a munkája révén tőlünk is évenként nem egy millió korona vándorol ki. Pedig de jó lenne az a pénz, a mi népünknek téli gondjai elűzésére!

Ha gyengébb a termés, ha nem ad bőven a föld, beáll a téli nyomorúság, a szűkölködés, ennek nyomán az elégtelenség a sorssal, a világgal. Elkeseredésében népünk ezrei ragadnak vándorbotot, s itt hagyják az ősifészkét, itt hagyják azt a földet, hol bölcsőjük ringott, a hol az ősök hamvai nyugosznak. Elhagyva a fehér ház kis falucskát, búcsút vesznek a megszentelt hantoktól, teledve a multat, nem bízva a jövőben, egy jobb s boldogabb élet reményében vitorláznak az ismeretlen haza, az újvilág felé, hol a gyermek mesék Eldorádját vélik feltalálhatni.

De sokan csalódtak már, kik e lidércfény után futva, itt hagyták a szülőföldet, itt hagyták az édesanyját, de sokan tértek már vissza könnyes szemmel, megtörönten, elrongyolódva. De sokan borultak már le a hűtlenül itt hagyott szülőföldre s könnyeikkel áztatták a rögöt, »mely ápol s eltakar« s azt a hantot, melyet oly könnyelműen hagytak el. És az édesanya örömmel fogadja, örömmel szorítja dobogó keblére a megtévedt, rossz, hűtlen gyermeket.

Ha népünk is megbarátkozna a háziipari munkákkal, ha a hosszú téli estéket hasznos munkával töltené el, bizonyára kevesebb lenne az elégtelenség száma s nem lenne annyi a kivándorló. A munka az, mely elkergeti a gondterhes felhőket a gazda háza tájékáról, elűzi azt a lidércfényt, mely a kivándorlásra csalja, csábítja. A háziipari foglalkozás az, mely még télen is keresethez juttatja a munkáskezet, s a mely kivészi kezéből a felvert vándorbotot. Egy híres király mondta, »hogy akkor volna boldog, ha tudná, hogy minden alattvalója fazekában vasárnaponként egy tyúk főne.« Bizony ez a tyúk bizvást ott lehetne a mi népünk vasárnapi ebédjén, ha megérténé a háziipari foglalkozás áldását. Mért idegenkedik ettől, mért nem akarja téli idejét arra fordítani, hogy a tavaszt ne kielehezés után várja, hanem azzal a jóleső tudattal lüsson neki a földmunkának, hogy a tél sem ment el hiába, annak is meg volt a maga áldása.

Az a közmondás, hogy kiki a maga szerencséjének a kovácsa, sehol sem igazo-

T Á R C A.

Muzsika szól.

Muzsika szól odabenn a csárdában,
 Három cigány muzsikál ott javában
 Barna legény, ki a nótát huzatja,
 De nagy lehet, a szívének bánatja! . . .

»Huzzad cigány! a legkeservesebbet,
 Muzsikáld ki belőlem a lelket!
 Huzzad addig, míg a szívem meghasad,
 Vagy a míg a hegedű összeszakad! . . .»

A hegedű szól, búsan, keservesen;
 Barna legény ül, hallgatja csendesén.
 De szívében vihar az, a mi úgy dul,
 Míg szeméből a köny nagy cseppekben hull . . .

. . . Hej az a lány . . . de nem hittem ezt soha,
 Nem gondoltam, hogy megérjem valaha.
 Mint fogadta, mint esküdött, hogy szeret,
 S milyen hamar megszalta, a szívemet . . .

No de semmi . . . ő elhagyott engemet.
 S én pedig most itt hagyom az életet . . .
 Megátóztak, pokol az élet nekem.
 A pokolból szabaduljon a lelkem . . .

Hej cigányok! ne tovább a szomorút!
 Nem viszem a másvilágra ezt a bűt.
 Leszámoltam én ezzel a világgal,
 Elé most hát a legvigabb nótával! . . .

Antal János.

D a l.

E hosszú téli éjeken
 Epsz, kinez a gondolat:
 Ha elvesznének tégedet,
 Elbirnám-e a sorsomat.

S reggel, mikor szemem köszönt
 És hosszú bűvös csókra int,
 Meggyőzőbb nekem ez az érv,
 Száz eskünél is többet ér,
 Feledtem már az éji kint.

Fáy Nándor.

Az ördög karmai.

(Mese a nép köréből.)

Sokat forogtam életemben a nép között, mert szeretem természetességét. Sokat láttam, hallottam s nem tagadom, tanultam tőle. Nappal megfigyel-

tem munkásságát, az est beálltával végighallgattam józti meséjét.

Egy ilyen mesét, melyet a nép ajkáról lettem el, írok le.

Villányban, hol az a kiltűnő »Villányi bor« terem, mely a nép meséjében fel van magasztalva, voltam néhány évvel ezelőtt. A többek között az öreg Kerékgyártó, jómodú parasztagazda is meghívott vacsorára. Ennek fogyasztása után, nekiláttunk a borozáshoz, kellő élvezettel »lityiztünk« a finom borból.

Az öreg kérdésére:

»Hogy izlik e bor?«

»Kiltűnő«, mondám, »hány éves?«

»Hát bizony, kérem alássan« — mondá stoikus nyugalommal — »van vagy huszonegy! Ez ott termett, a hol az Ördög néhány századdal azelőtt szántott!«

»Ugyan?« kérdém »hát ez hogy lehetséges?«

»Hát kérem, a nép szájában jár egy adoma,

hogy az Ördög itt szántott volna a »Harsányhegy«-en«.

»Mesélje kérem ezt el, urambátyám!«

»Nagyon szívesen!«

S az öreg mesélt:

A »Harsányhegy« tövénél fekszik, mint jól tudja, »Harsány« falucska. Ebben lakott pár száz éve egy kis viskóban Fehér János parasztember. Volt neki egy furia felesége és egy nagyon szép leánya, a legszebb a faluban. Piroz, pozsgás ajka, fekete gyöngy szeme a viruló élet maga, a kit az

lódik jobban be, mint a munkásembnél. A munka nemesít, nyomába jótét fakad, nyugalom száll a szívébe, az elmére. És vétkezik maga-maga iránt az, aki ezt a nyugalmat nem szerzi meg, mikor az tisztán rajta mulik. Népünknek nem az a baja, hogy nem szeret dolgozni, hanem az, hogy nem akarja fölfogni a munkában rejlő nemzeti erőforrást. Mert ahol megelégedett az egyes ember, ott erősödik az egész nemzet és a hol az egyes ember megtud dacolni a sorssal, megállja helyét szilárdan az egész nemzet a népek hatalmas világvágyában.

Szenteh Dezső,
gazd. szaktanár.

Egy vasútvonal.

Muraköz térképét nézve, szembetünik élesen az embernek az, hogy Luttenbergnél, mely közel a határnál van, a vonat nem megy tovább, nem építették ki folytatólagosan a vasutat Csáktornyaig. Ez talán kiegészítő részét képezte volna a luttenbergi vonalnak. Ez indított engem arra, hogy e sorokat megírjam.

Csáktornya igen forgalmas vasúti gócpont. Piaci is igen népes. Teszi ezt egy részben az állattenyésztés, másrészen a gyümölcsstermelés. Népesíti leszi Csáktornya piacát nagyrészen a hegyvidék, s talán nem csekély mértékben épen eme vonal, melyen haladhatna az annyiszor szembetünő vasútvonal. Nem tenné-e az Csáktornya piacát még népesebbé, a forgalmat emelkedettebb mértékűvé, ha ezen vasútvonal megvolna?

A fuvarozás ezen a vonalon olyan nehéz, hogy azt elképzelni nem lehet. A népnek nincsen lova. Teheneket fuvaroznak. Nézzük csak Stridót, Ráckanizsát, továbbá a Hegykerületeket: napról-napra jár Csáktornyára több fuvaros, nem örülnének-e a vasútállomásnak?

Hány gazda látva azt, hogy olcsó az alma, inkább megtöri: almabort csinál belőle, mintsem potom áron eladja.

Napról-napra érzékenyebbé válik ezen vasútvonal hiánya. A nyaralók száma is épen ezen a vonalon évről-évre emelkedik, s talán nem hiába is jönnek ide üdülni,

laten legjobb kedvében teremtett. Ha fodros szoknyában, fején bársony fejkötővel, nyakán háromszoros gyönggyel megjellett az Ist-n házában, boldogultak is utána a falubéli legények.

De a kis Jucika nem törődött velök; ő a siklósi patykos kocsisába volt halálosan szerelmes.

A furia anyja pedig kényszeríteni akarta, hogy ne ezt, hanem a falu leggazdagabb legényét, a Soma Miskát szeresse. De ezt ő szívéből utálta. Ezért egyszer aztán az anyjával civődött, ki düheben más rossznak hiányában azt kívánta: »Vigyjen el az Ördög!»

Akaratlanul ittunk egyet; az öreg e közben nagyokat szippantott pipájából, erős füstgombolyal üzte el az őt folyton környező szunyogokat s ugyancsak stoikus nyugalommal folytatta meséjét: »Ezt meghallotta volna az Ördög, ki már rég ábítózott a szép Jucika után; szörnyen örült, hogy a boszorkány Fehérné neki szánta a leányt.

Az Ördög utra kerekedett, beállít Fehérkéhez s kereken kijelenti, hogy ő elviszi a Juci lányt.

Hej, az anyjuk, hogy megijed! »Uram Jézus segits-e-et kiáltott fel szokása ellenére, e rémes beszéd hallatára. És mégis megsegítette egy jó ötlet alakjában. Csak ezt kívánta.

— Hát kegyelmes Ördög uram, szívesen odaadom a lányomat, ha ma éjjel kakasszóig a »Hársányhegy«-et felszápítja!

— Jó! — szólt az Ördög. Ez semmi gondolta magában — ezt én három óra alatt felszántom. Ha neki látok tizkor, éjjel után egy órára már készen is leszek.

mert érzik a jó hatást, melyet a felső hegyvidék nyújt.

Ma-holnap a felsőmuraközi szőlők is fellendülnek, lehet, hogy lesz nagyobb mennyiségű bor eladó. A muraközi bor nem megvetendő, mert nem az utolsó minőségű borokhoz tartozik. Visszaeshetik ismét az ára. Ám, ha vasútja lenne, könnyen felkereshető volna a bor, megmaradna a mostani ár, mely a bortermelő gazdáknak kielégítő.

A borról említést téve, nem hagyhatom szó nélkül azon fontos dolgot, hogy a muraközi bor igen sokszor, ha máshol mérik ki, az ott eladott bor nevét kapja. Miért ékeskedjék a mi tollunkkal más? Ezt mind a vasútvonal hiánya okozza.

Én csak ennyit óhajtottam kifejteni, de meg vagyok győződve arról, hogy igen sokan még többet, fontosabbat is tudnak ennek a vasútvonalnak a szükségességéről. Érdemes volna-e a hivatott közegeknek közbenjárni e vasútvonal kiépítésében?

Major János.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Nagyközségi közgyűlés.** Csáktornya nagyközségi képviselőtestülete folyó hó 2-án Nuzs Mátvás községi bíró elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés: I A néhai Szeiverth Antal-féle s a csáktornyai 709 szljkvben 285/a hrsz. alatt foglalt ingatlanok a közközház alapja javára 5600 kor. történt megvételét jóváhagyta és elrendelte, hogy a megvett birtokot azideig, míg az építkezésre felhasználatik, az előjáróság házilag kezelje és a vételár után 4 1/2 % tőkésítessék a községi pénztárból II Stingl István csáktornyai lakos által kért 200 □ öl építkezési telek eladását a csáktornyai 10 szljkvben 341/a i. b. 6 hrsz. alatt foglalt községi ingatlanból 800 kor. vételár fejében engedélyezte. III A csáktornyai Szépitő-Egyletnek 1894-ben átengedett »Városliget« mikélti használatára nézve kimondatott, hogy 1906. évtől kezdődőleg nevezett terület rendes széna termése a Szépitő-egylet, a sartermés ellenben közlegeltetés által hasznosítandó. IV Mivel a régi I sz. község ház

És máris abban a gondolatban ringatta magát, hogy övé lesz ez isteni szép teremtés.

A hogy gondolkodott, úgy is tett. Megkezdte a szántást, keze alatt a munka jobban fogyott, mint száz magunk fajta embernél. A boszorka megleste, hogy mit művel az Ördög.

Az Ördög tizenegy órára már a fél hegyet felszántotta, nevetett a szarvába, hogy a lány az övé lesz. Éjfélkor még egy kis darab szántani valója maradt hátra.

Ennek látára nagyon megijedt a furia. Csak most, ebben a szorult helyzetben vette ő észre, hogy a lányát mégis csak szereti. Hsz ő az anyja! Mit tévő legyen? Mihez fogjon? Mit csináljon?

Szaladt a tyúkólhoz, megbökte a kakast, a mire ez éktelenül kukorékolni kezdett. Az Ördög ennek hallatára ott hagyta a szántást, összes karmait, a lányt és egyenesen a pokolba menekült. Azóta sem jön le!

Eddig tartott az öreg meséje. Nézzük, hogy min aapszik ez!

Ugyanis a »Hársányhegy«-et a világalkotó barázdákkal látta el, melyeken és melyek között a fésített ördög karmokhoz hasonló — ósrégi csigaház maradványok találhatók.

N I K I T A

eladására tárgyában kitűzött árverés eredményére nem vezetett, illetőleg annak megvételére senkinek jelentkezett, e községi ingatlanok továbbra is bérbeadás útján leendő hasznosítását mondta ki. Továbbá megkeresni rendelte a pécsi m. kir. pósta és távirda igazgatóságot arra nézve, hogy az igazgatóság saját műszaki közgeivel készíttessen egy építési tervet és költségvetést és nyilatkozatot a fizetendő évi haszonbér nagyságára, mely alapon a nagyközség, ha az az építkezésre felveendő törlesztési kölcsön mellett megteheti az ingatlan eddigi hasznának és a bérlet oly hosszú időre költetik, hogy az építésre fölveendő kölcsön törlesztése biztosított, hajlandó a póstahivatal részére építkezést eszközölni. V Versics Ferenc illetőségét újból megtagadta. VI Az üresedésben levő kántori állás betöltésénél kántorválasztáshoz a képviselőtestület tagjai közül 35 tagot küldött ki. VII Az éjjeli örök fizetését folyó év december 1-től kezdődőleg havi 20 kor. alapítja meg. VIII Weisz Róza férj. Frankl Simonné perlaki lakos üvegesnek Csáktornya községben a települést a községi kötelekbe történő felvétellel engedélyezte. IX A város további célszerű terjeszkedése céljából az építkező vonalakat feltüntető mérnöki térképet készített és a beérkezett ajánlatok felülvizsgálására 7 tagú bizottságot küldött ki. X A Magyar Aszfalt Részvénytársaságnak a városi gyalogjárók aszfaltozása tárgyában benyújtott ajánlatának a tanulmányozására az előbbi 7 tagú bizottságot küldötte ki. XI A begyűlt fogasztási adót 5% mellett a Csáktornya vidéki takarékpénztárban helyezi el. XII Czvetkovics Antal és társainak az elsőfoku iparhatóságtól sertéshizlalási telep felállítására nyert engedélye kiadása ellen a nagyközség képviselőtestülete 19 szóval 5 ellen kifogást nem emel.

— **MONTIGNOSO GRÓFNŐ.** A volt szász trónörökös emlékiratainak közlését most kezdte meg az Ujság politikai napilap. Európaszerte fogják emlegetni ezt a könyvet, melynél érdekfeszítőbb regény még nem izgatta az olvasóközöniséget. Az Ujság újonnan belépő előfizetőinek külön lenyomatban küldi meg az eddig megjelent részt. Egyben felhívjuk t. olvasóink figyelmét Az Ujságnak lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **Anyakönyvi kinevezés.** A m. Kir. belügyminiszter Püskó Józsefet a dráskovei anyakönyvi kerületbe, Jubász Antalt pedig a muraszardahelyi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte.

— **Kántorválasztás Csáktornyan.** Agócs Arzen volt csáktornyai róm. kath. kántornak Nyitrára történt megválasztása következtében üresedésbe jött kántori állásra folyó hó 7-én volt a választás nagy érdeklődés mellett. Pályázott 7 okl. kántor, kik közül 5 meg is jött a próbára, mely 7-én reggel 9 órakor kezdődött. A jelölő bizottság első helyen Ertl Gábort, második helyre Fehér Sándort és harmadik helyre Rigó Antalt jelölte. kik közül a Csáktornya nagyközség részéről kiküldött 35, és a külfára részéről kiküldött 34, összesen 69 tagból álló választóbizottság 44 szavazattal Fehér Sándor bakonyszombathelyi róm. kath. kántortanító választotta meg.

— **Meghívó.** A csáktornyai Kisdudóvó-Egyesület közgyűlést 1905. dec. 10-én d. a 2 1/2 órakor és ezt előzőleg 2 órakor választmányi ülését tartja meg. Az egyesület tagjainak szives megjelenését kéri Alszeghy Alajos elnök.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű hátszerré lett, mely számos családban már több mint 36 év óta mindig készletben van. Hátfájás

csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkóránál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő káziszer jó eredménnyel alkalmazott bedörzsölésként influenza ellen is és üvegekben: a 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona a legtöbb gyógyszerháznál kapható; de bevásárlás alkalmával tessék hátrahagyni: Richter-féle Horgony-Liniment (Horgony-Pain-Expeller) kéri, valamint a »Horgony« védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Megyegyűlés.** Zalavármegye törvényhatósági bizottságának Zalaegerszegen 1905. évi december hó 11-én tartandó rendes közgyűlésén a következő muraközi vonatkozó ügyek kerülnek elintézés alá: Légrád község képviselőtestületének a közgyám felzetésének fellelítése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett bemutatattatik. — Csáktornya község képviselőtestületének a községi kavicsbánya használata tárgyában hozott s Horváth Mihály csáktornyai lakos által megfélebbezett határozata. — Csáktornya község képviselőtestületének ingatlan eladása tárgyában hozott véghatározata. — Simon István csáktornyai lakosnak felebbezése a felsőmihályfalvai körjegyzőséghez tartozó községek képviselőtestületének a helyettes körjegyző lakbère tárgyában hozott véghatározata ellen. — Hranyc Pál muracsányi lakosnak felebbezése Muracsány község képviselőtestületének az 1906. évre szükséges fuvarok biztosítása tárgyában hozott határozata ellen. — Szentmária község képviselőtestületének a községi szegényalapot illető régi behajthatatlan követelések tárgyában. — Opporovec községnek a fogyasztási adójutalék hovatordítása tárgyában hozott határozata. — Szentmária községnek a földbér tartozások törlése tárgyában hozott határozata. — Szentmária község behajthatatlan megyei és községi pótdadó törlése tárgyában hozott határozata törvényhatósági jóváhagyás végett beterjesztetik. — Muravid községnek községi pótdadó törlése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett beterjesztetik. — Podbreszt községnek Nemsics Ignác terhére előirt községi pótdadó törlése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett beterjesztetik. — Alsódomboru községnek legelő adó törlése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett beterjesztetik. — Alsódomboru községnek földbér törlése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett beterjesztetik. — Alsódomboru községnek rétbér törlése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett beterjesztetik. — Alsódomboru községnek Jelenics Tamás szegényalap tartozásának törlése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett beterjesztetik. — Opporovec községnek földhasznbér törlése tárgyában hozott határozata jóváhagyás végett beterjesztetik.

— **A perlaki műkedvelők estélye.** Legnemesebb tett a szegények gyámolítása és iszlapolása, különösen téli időben, mikor nagyon is szükség van a segítségre. Perlak város néhány fiatal lelkes emberárját is ez az eszme vezette, mikor a perlaki szegény iskolásgyermek felruházása és jutalmazása érdekében elhatározták, hogy játékonnyelű műkedvelő előadást rendeznek. A műkedvelő előadás dec. 3-án volt s előadták a »Falu rosszát«. Általános bírálatul elmondhatni, hogy az eredmény nagyon szép volt. A szereplők mindegyikéről csak az elismerés hangján szólhatunk. Novák Irma k. a »Finnum Rózi« szerepében kellemes hangjával, melyből meleg érzés áradozott; Megyeresi

Katica k. a. és Blazsincics Irma k. a. előbbi »Feledi Boris« utóbbi »Bátki Tercsi« szerepében jól átgondolt játékaival nyerte meg a közönség tetszését. Hajdinyák Iluska, Sosterics Mariska és Sohár Rózsa kisebb szerepükben kiváló alakítást nyújtottak. A férfiszereplők közül Wortmann János »Gonosz Pistá«-ja oly alakítás volt, mely eredetiségével, törlőmetszettel magyarságával mindenkit megkacagtatott. Blazsincics Jenő a »Falu rossza« és Schuckervatz Ignác »Feledi« szerepében otthonosan mozogtak. Az előadás rendezője Dr. Reményi Zoltán ur volt, ki másfél hónapig fáradozott a darab gondos összeállításán; jutalma az előadás befeztével a közönség osztatlan tetszése volt. Előadás után tánc következett, mely hajnalig tartotta együtt a vidám társaságot. A mulatság bevételé 235 K. 80 f. tett ki, ebből 186 K. a kiadások fedezésére fordított, a tiszta jövedelem tehát 49 K. 80 f., mely összeget a perlaki szegénysorsu iskolásgyermek karácsonyi felruházására és a magyar nyelv elsajátításában kitűnő horvát anyanyelvű tanulóknak megjutalmazására fordítanak. Felülfizettek:

Dr. Zakál Lajos Perlak	4 K.
Sosterics Elek Budapest	4 »
Stieglbauer József Perlak	2 »
Dr. Sántha Gyula »	2 »
Szabó Győző »	2 »
Dr. Braun Nándor Alsódomboru	2 »
Magics Ferenc Nagykanizsa	2 »
Pecek György Tüskeszentgyörgy	2 »
Harmat Nándor Draskovec	1 »
Szernecz Antal Murakirály	1 »
Belányi Mihály »	1 »
Schrei György Csáktornya	1 »
Sümei Gusztáv Perlak	1 »
Bálint Károly »	1 »
Glavina András »	1 »
Vajda Béla »	1 »
Magyarics Károly Csáktornya	60 f.

Összesen: 28 K. 60 f.

— **Szerencsétlenség a csáktornyai állomáson.** Ország György kiskanizsai lakos, déli vasuti alkalmazott folyó hó 5-én este 8—9 óra között a csáktornyai vasuti állomáson tolatás közben a tolató vonat kerekei alá került és szörnyet halt. A vonat kerekei alól irtózatosan összeroncólva huzták ki a szerencsétlen ember tetemét és folyó hó 7-én hazaszállították Kiskanizsára. Az eddigi vizsgálat nem tudta kideríteni, hogy a szerencsétlenség-e, a szerencsétlenül járt saját gondatlansága, vagy más idézte-e elő? Mivel büntény esete sincs kizárva, az elgázolást bejelentették a nagykanizsai kir. ügyészségnek.

— **Jeles orvosok bizonyítják,** hogy csusz és köszvényes betegeiket a híres Zoltán-féle kenőcsrel gyógyították meg s ezért jó azt mindenkinek tudni, hogy ott, hol csusz és köszvényes megbetegedések fordulnak elő, nem kell sok mindenfélét próbálkózni, hanem hozatni kell egy üveg Zoltán-féle kenőcsöt s akkor pár nap alatt meggyógyul a beteg. Egy üveg ily kenőcs ára 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerházában Budapest, V., Szabadságtér.

— **A zágrábi magyar társaskör.** saját könyvtára javára, 1905. december 10-ikén, (vasárnap) a zágrábi m. á. v. iskola disztermében, a »Kaposvári Szabad Lyceum« tagjainak közreműködésével, felolvasással egybekötött hangversenyt tart. Belépődíj személyenkint 1 kor., családjegy 2 kor. A hangverseny kezdete délután pont 5 órakor, vége körülbelül 7 órakor. A m. á. v. iskola a Baross és a Palmotić-utca sarkán van. Bejárat a Palmotić-utca felőli oldalon.) Hang-

verseny után este 8 órakor a Royal szálló (Ilica)-külön udvari helyiségében társas-összejövetel. Étkészés étlap szerint.

— **Dunántúli Megyék Szanatorium-Egyesülete.** A Vas megyei Szanatorium-Egyesület üdvös kezdeményezéséből, minthogy az egyesület belátta, hogy egyetlen megye nem képes belátható időn belüli olyan tőkét előteremteni, mely egy bármily szerény tüdőgyógyintézet felállítására is elegendő volna, előkészítést alatt van a Dunántúli Megyék Szanatorium-Egyesülete, a Dunántul megyéinek szövetkezete egy közös intézet alkotására. E tárgyban még a folyó 1905. évben értekezletre gyűlnek Szombathelyen a dunántúli megyék alispánjai.

— **Duhaj mulatózók.** Vargék Pál és 7 társa domasineci lakosok Steinberger Sándor örségi lakos korcsmájában mulatoztak, mikor is este 9 óra tájban a mulatságból verekedés lett. Összeverekedtek jól az előbb együtt mulatók, de egymásban nem sok kárt tettek, ellenben üvegeket, poharakat, lámpát és székeket tördeltek, a mibe meg a korcsmáros nem nyugodott bele, hanem duhaj vendégeit feljelentette.

— **Lopás.** Bukovcsák Péterné görög-hegyi lakos özv. Kotler Istvánné várhegyi lakostól több apró jószágot lopott el. Az ellopott jószágokat a csendőrség fellelta a tolvaj nőnél, őt pedig a járásbírósnak feljelentették.

— **Aktuális politikai kérdések tudományos megvilágításban.** Nemzetünk legújabb történetének két kimagasló, sokat vitatott pontját tárgyalja az a nagyarányú és nagyfontosságú történelmi munka, mely Dr. Marcali Henrik egyetemi tanár szerkesztése s legkitűnőbb tudásaink közreműködése mellett tizenkét hatalmas, gyönyörűen illusztrált kötetben, Nagy Képes Világtörténet címen immár végéhez jutott. A most megjelent 237—38. füzetek Beusi és Deák korát, a kiegyezést, Horvátországgal való egyesedésüket tárgyalják, melyek mai politikai életünknek sarkkövei. Ezek a nagyfontosságú történelmi események itt történelmi leállításban, oknyomozó és eredet-felderítő szemmel megvilágítva jelennek meg, hogy megint integrans részei legyenek jelenünknek, felvilágosítva és oktatva. A hatalmas mű utolsó kötetének ezeket tárgyaló fejezete — az egész kötetet, valamint az egész újkort Dr. Marcali Henrik, legkitűnőbb historikusunk írta — azzal az elmélkedéssel, jobban mondva historiai megállapítással záródik, hogy a nemzet a legviharosabb választásban is, a 69-ikben, »hó maradt Deák zászlájához és ahhoz a kormányhoz, mely nagy nemzeti feladatok megoldásához kötötte létét — csak az a nagy allottó kedv, mely az alkotmányosság mézes heteit jellemezte, mult el. A magyar alapján igen konzervatív, mihelyt a külső ösztönzés megszűnt, meghagyott mindent úgy, a mint volt. A törvények változtak, a társadalmi rend a régi maradt«.

A nagy vállalatnak, mely Nagy Képes Világtörténet címen 12 kötetre megy, most a 235—236. füzetet jelent meg, mely már az utolsó, a XII. kötet anyagának egy részét hozza. Egy kötet ára diszkötésben 16 korona, egy igen vaskos és a szövegek mellett számos műmelléklettel is díszített füzetnek az ára 60 fillér. Kapható és megrendelhető minden könyvkereskedésben.

— **Póttartalékosok behívása.** A hadügyminiszter rendelete értelmében tudvalevőleg december 27-én be kell vonulni a póttartalékosoknak. A behívás hirdetménynek és ajánlott levél útján történik. A hadügyminiszter most a hadtest és hadkiegészítő parancsuokhoz küldött rendeletében kijelenti, hogy azokat a póttartalékosokat, kik a katonaság ajánlott levélét nem fogadják el, katonaság szökevénynek fogják tekinteni és vele a katonai törvények értelmében járhatnak el.

Sve pošiljke se tičuđ zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, Margitai Jožefa urednika Csáktornya,

Izdateljstvo:

knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna cena je

Na celo leto . . . 8 kor.
Na pol leta . . . 4 kor.
Na četvert leta . . 2 kor.

Pojedini broji košta ju 20 fi

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: «Csáktornyai takarékpénztár» «Muraközi takarékpénztár» «Csáktornya Vidéki takarékpénztár» i t. d.

Gospodarstvena društva.

Po celim orsagu se držiju spravišća i sednice, na kojih sednicah se dogovarjaju kak bi se pomoglo na stališu gazdov. Jedni ovo veliju, drugi ono, svaki vidi nekoju nevolju gazdov i na nju najde nekakovo vračtvo.

Jer do sada je skoro najhujši stališ gazdov. Trgovec ako mu neide trgovina, si pobere svoj sator i ide dalje probat sreću, mešter ako mu neide meštija ne zgubi tuliko, kak poljodelec, kojemu jedna tuča, jedno hudo ljeto sve more vzeti.

Ako mestru neide meštija, nije tuliko bit, kak poljodelec, nemora tuliko štibre platiti kak siromaški muž, kojega nepitaju jeli mu je zraslo kaj ili ne, jednu zapoved ima po celim svetu, ta zapoved je: »Muž plati i tiho budi!»

Tak si misli on koj, glibeše nepogledne vu stvar, njemu se sve to tak vidi kak smo mi odzgor pisali. Pak jeli je to ipak tak? Išćemo istinu, netrebamo, da nam šakami poka štogud, tvrdo povemo vun, da vnojoj nevolji su si gazdi sami krivi.

Pojedini gazda si nikaj nepomore. Ali ako se gazdisdružuju, onda njim je taki bolje. Probajmo mi jednu šibu vinuti, kaj ne se vrtrgne. Ako vnojo šibja denemo skup, onda kak se gud mučimo nju nemoremo vtrgouti. Tak vam je to i pri gazdi. Dok jeden gazda se sam vu svoju jakost ufa, zatoga je slab. Kada već više gazdov se skup stane i oni braniju svoje prave, taki njim je bolje, svrhu postigneju.

Gledimo samo sledeći primer. Jeden gazda ako mu je sila za peneze onak mora svoje zrnje potepsti kak drugi hoćeju. A kaj bi bilo onda, da bi vu občini više gazdov skup stalo bi napravili jednu občinsku žitnici i svaki svoje zrnje bi vu ovoj občinski žitnici imel. Poleg ove žitnice bi napravili občinsku sadružnu šparkassu, koja bi onda, kada bi kojemu treba bilo prodati žito, po onoj ceni splatila vun gazdi, a kada bi dražeše žito bilo bi prodala. Dobiček bi med člane išel a te člani su gazdi. Dakle gazda bi za svoje zrnje plauč dobil i još k tomu interesa tojest dobička kojega bi mogel vu kasi ostaviti, da se mu nabira. Jer onaj gazda, koj svoje žito nutri da postal bi član kassi, jer žito ima vrednost. Sada kada bi mu kassa žito vun splatila tojest na žito peneze dala, on bi se zavezal i kassa bi se zavezala na — pol dobička. Pol dobička bi dobil on, a pol kassa. Sa tem bi tak dugo mogli čekati, dok bi dosta drago bilo zrnje.

Gospodarstvene sadružnice je na višeformi temelju moći napraviti. Po našem orsagu je skoro malo občinah već, koje nebi imale gospodarstvena društva. Samo još pri nas vu Medjimurju njih ga malo. Sada kada gazdi imaju čas, naj se zideju skup, — naj prosiju gospona školnika ili gospona notariuša, da njim naj raztolnači to celu stvar. Ja mislim, da koj se k tomu razme njim niži jeden nebude rekel, da je to ne hasnovita stvar.

Videl sam po magjarskih selah »szövetkezeti bolt» napisano, koj hrvatski tuliko

dojde, kak sadružni štacun. Ovoga štacuna sami gazdi gori držiju i jako se hvaliju da je nigdo nevani. Nutri vu štacunu držiju jednoga štacunara, kojemu nekaj plače daju a svaki den ili tjeden je drugi gazda kasser. koj se za falinge svojim imetkom veže. Sa dobičkom se svi skupa deliju. Jeli je to ne hasen gazdom. To bi sve morali naši gazdi si premisliti. Pak onda vodju njim je treba, ali tak je da prinas svaki skoro ima vodenu krv. Neula se nekaj novoga započeti. Strahom je, da se mu drugi nebi torca delali. Nepremisli si ako bi svrhu postigel, bi ga hvaliii vnogi i vnogi.

Buna vu Ruskoj.

Jednokrat pomirenje, opet bunu, opet mir, i t. d. doneseju novine, tak da neznamo iz toga pravi glas, kaj je istina i kaj nije istina.

Ruskoga cara življenje je vu pogibelji bilo. Kak jedne novine pišeju, rodjak carov Vladimir nadherceg je hotel streliti cara. Car je na ruki oranjeni. Tak pišeju novine, da je prije strašna svadja bila med carom i Vladimirom, zatem pak je ov strelil na njega. Jedne druge novine pišeju, da je Vladimir obnorel, pak vu obnorenju je strelil na cara. — Pošta niti telegraf nedojde iz Ruskoga, pak zato nikaj neznamo zasigurno. Glasi koje čitamo, su od onih Rusov, koji su iz Ruske skočili.

Z A B A V A.

Huda žena i medved.

Živel je jedenput jeden siromašen clovek, ki nikaj drugo nije imel na tom svetu, kak jednu hudu ženu, koja je tak hmanja, kak jeden pozoj. Ako se najedenput jezičiti počela, — pak je čez svaki od Boga dani den od jutra do večera drugo ni delala, — no onda je čez njezine vusta već zločestoče zislo vun, kak v pripovestih opisana gozja z lampo, ki je ognja metal iz sebe.

Zvun ove hude žene je ov siromak clovek ravno i još drugo imel, a to su mu bile njegve dve jake, delavne ruke, s kojemi je on čez ljeto i zimu pod jednim delal i čuda je priskrbel. Samo iz svega toga on nikakvoga hasna nije imal. Žena je svega zaslužka v žep pomela, pak doklam bi se on trudil i znoljil po težkih delah, ona si je doma svega dobrog kuhala i pekla i živela je tak, kak riba vu vodi. Njezin muž niti na jeden paklec duhana, ali je len ferlaček vina nije dobil. Tak je govorila zato

je mužki, da služi; žena pak da troši. I jaf si ga bilo siromaku, ako se on podufal pregozarjati, ili ako je jednoga grošeka na sebe potrošil. Samo ga onda navek sam Bog čuval, da mu nije obedve oči izkopala, ili da ga nije s vreloom vodom poparila. Siromak clovek se samo žalostil i žalostil i na zadnje se do kraja raztužil. Zel je vožu i odisel je v šumu, da se obesi. Zakaj bi se on duže na ovi zemlji mučil, da drugo tak nema kak spota, nevolju i zuhkoču.

Gda bi bil v šumu vun došel, poleg jedne stare, vun podrte dreve zapazil je jednoga spavajućega mladoga medveda. Pomislil si je najedenput nekaj, pak se vudri po čeli i od veselja jako je gori skočil.

— Hopp, imam već! — veli vu sebi — Niti Bog neće da bi se skončal. Budem prijel medveda. Budem ga navčil plesati. Ako to more vlah napraviti, morem to i ja včiniti. Pak onda budem ovd i ostavil moju klepsidru. Jeden medved nije tak nevaren, kak jedna huda žena. Idem po svetu pak budem od sela do sela medveda dal tancati. Tak si budem kruha služil, pak mi niti žena nebude na trag došla. Kak si je mislil

tak je i včinił. K medvedu se odškual, lepo mu je vožinca na vrat privezal, pak i lampu mu je privezal, da nebude mogel griziti. Gđa je svim gotov bil, včehnul je spavajuću stvar i zakričal:

— Hajde macko, hajde! —

Medved preplašeno skoči gori, iz svoje oči zbríše senja i široku je gledal na cloveka, koj je njega na vojku metnul i tvrdo ga držal.

— Kaj hočeš ti siromak s menom? — — zapita s plačnim glasom mali medved. — Im sam te nigdar ni zbantuval vu mojim življenju!

— Nikaj hudoga, drago živinče. Samo te sobum odpeljam i navčim te plesati lepo.

Nato se je medved tak vtek smejal, da je cela šuma puna bila od njegovoga smeħa.

— Kaj se smeješ ti brus? Im se znam ne smeješ iz mene? — pita začudjeno i jedito clovek.

— Ravno tebi se smejem siromak. Pak kak se nebi smejal, gđa čujem to, da ti jednu šumsku zver hočeš navučiti plesati, ti ki niti jednu jezičnu žensku nemreš v kor-di držati.

Kaj je novoga!

Po dvadeset ljeta.

Vu Karácson Flóre hizi je gostovanje bilo. Naj veseleše se jesu zabavljali kad okolo polnoći je nuter Szonya Janoš zeljar iz svojim bratom Togyerom. Vre od starosti sedi Szonya Janoš se ni smešal med tancare, nego mesto toga, je piti počel i posšteno se bil i napil. Ovak, vu takovem razpoloženju, došel je knjemu Dragan György stari gospodar. Jako napiti Szonya je poleg sebe dal po sestii starca i vino mu je natočil vu kupicu.

— No daklje Gyuri, znaš li kakov dan je danas?

— Kak nebi znal.

— Znašli, da denes je dvadeset ljet tomu kad si ti moja prsa na dvoje pre rezal vu veliki oštariji.

— Ljudi su vtihnuli. Pomalo pili. Zatim Szonya je nekaj mrgotal pod svojemi mustati.

— Samo sam ti na pamet hotel donesti, da nebi po zabil.

— Vjutro pako svadbeni ljudi vu susedskim vrtu vu veliki krvavi mlaki našli jesu Dragan Gjuri, koj je od vnoгих nožnih prebodkov krvaril. Vmirajućega odnesli su ga na njegov stan. Iz pitavati ga ni moći bilo. Nego kajti znamenja nato svedočiju da su ga Szonyai za pravili iz osvjetje, dva Szonya brate su prijeli i iztrago podigli.

Nesreća na vadasi.

Iz Soprona javiju. Patzenhofer, šuranyiski od kukora fabrikant ove dneve pogodnično vadasi je uredjival na svojm imanju, iz kojom prilikom Bauer Ottó Gospodarstvenoga društva njegovoga nad stojnika je jedna kugla pogodila i jako oran la. Razu su odmah svezali i Bauera dimo odposlali. Da odkud je mogla dojt kugla, ovo su do vezda ni mogli ustanoviti, nego za vjerojatno se vidi, da jednoga lovca njegova kugla oranila je Bauera.

Kraljič vu hižnim reštu.

Srbski kraljič se posvadił iz svojem soldackim odgojiteljem i zbog toga je deset dnevnih hižni rešt dobil. Kak iz Belgrada ja-

viju, kralj je odredil da kraljiču iz kraljevske palače naj posleju pohištvo vu kasarnu, gde izpuni svoju kaštigu. Kraljič medjutim ni je hotel prijeti ovo dobro polakšicu i izjavil je da svoju kaštigu, zbog koje se jako bil rezrdil, bez svake bolešćice bude pretrpel.

Pobegnuta hercegica.

Iz Konštatina polja telegrafiraju, da Said bej egiptomskoga hercega njegova tuvarusica, iz svojom francuskom odgojiteljicom skupa, je pobegla od svojega tuvaruša i na jednoj francuskoj ladji koju je za taj cilj na rendu vzela, je vu Francuski orsag odputovala. Hercégica iz svojem tuvarušem, koj je europanske izobraženosti človek, vu Francuskem orsagu bil je na svadbenim putu i Paris se na tuliko joj bil dopal, da vezda na vsakojački način, tam hoće živeti.

Iz težaka millunarec.

Vu Indianapolisu novembra 4 dneva vumerl je Henry Schmul varaša i okolice njegove najbogaćeši človek, vu sedemdeset i druge svoje ljetne dobi. Vu 1850 ljeti iz malemi penezi je vu Nev-Orleansbu otišel. Ovdj je jedno vreme kakti težak posluval i zatim se vu Indianapolisu na stanil, gde kakti pek na pravil si je na više millionov vrednog imetka njegov fundament. Kesnije malo trgovino je vodil i vsakimi prišparanemi penezi si je imanja kupoval. Kad se vre njegov imetek na visoko podigel je Merhantes Nacional Bankaro ustanovil, skojom takaj jako je — povekšaval svojega imetka.

Kesna zaljubljenost

Iz Szombathelja javiju: da Hedvig németujvariiska leđična devojka na tomu, da je već do četerdeset ljet stara bila, vu zaljubljenost se vužgala, prama jednomu 22 ljet staromu mladomu človeku. Poznanstvo njihovo od dneva je toplije nastajalo i veruvana matrona je iz ženitbom namila sebe Kesne zaljubljenosti zrok je onomu, da mlad človek, je čisto po vrgel starovično devojko. Ovo je na tuliko razžalostilo Tax Hedvigo, da ove dneve na svojem stanu, iz šinjačnim rubcun na hižni čep je obesila sebe.

Noćni gost.

Iz Kecskeméta pišeju, da vu tamošnji

Fehérlő zvani oštariji, koja varoša na strani leži krvoločna napad se pripetila ove dneve vnoći. Kesno večer jeden vlaški torbar došel je nuter i črno kavu si je zapovedal. Vu pivalnibi je sam samo oštarijaš z svojom ženom bil po imenu Olajoš Karolj. Prihodnik zločeste podvorbe pod izlikom se pregovarjati počel, opet skoći k oštarijašu koj se bil popicil i opal je. Napadnik nato, za šinjak pograbi Olajosa iz ovemi rečmi. Ipak sam te našel pes sada vumreš! Olajoš koj je bez reda debel bil, je omamil. Njegova žena se na pomoć po žurila, napadnik medjutim je samo hitro njega dobro bil stukel. Na Olajosa žene krič njeni tri peški soldati su skoćili nuter vulice kojim se uspješilo iz svojem banjonelami njega vmiriti i i redarom predati. Olajoš koj pred nekulikemi ljetmi pred tim toga vu Erdélyu je za žandara bil, se tak misli, da berš čas zbog osvete napal je na njega vlah, koj od dugšega vremena iz torbarije zive vu Kecskemétu. Nije nemoguće meejutim da je nakanił porobiti oštarijaša, još i skrvoločnostjom takaj.

Vlaka na njegovem krovu.

Smrtnoj nesreći postal je aldovom vu Budapešti jeden Varkóy Jenő zvani mladi profesorski preparandišta. Vu Csillag vulici Eötvös kollegiuma vu kojem stanujući kak se znade da su izvrsti mudroznanosti poslušatelj, ove dneve iz četerdeset i petimi svojem pajaši na polet je išel vu Ercai, da baruna Eötvös Jožef njegovoga groba ovenčaju. Svetkovanje su ljepo bili zvršili i mladi ljudi na večer iz brzanim vlakom su dimo odputovali vu Budimpešt. Kad su do kelenföldiskoga kolodvora došli, spazili su da jeden njihov pajaš Varkóy Jenő fali. Iskali zazvedavali, nego nisu ga našli. Samo vu Budapeštu na izhodnom kolodvoru zeznalo se strahovito pripećenje. Mladi profesorski preparandišt, koj je izvrstni gimnastikalac bil, još pred Kelenföldu je doli stal iz vlaka i smladim svojim kunstum je gori splazil tretjega razreda kola na rživ krov, da putovauje prama Budimpeštu vlaka na njegovem krovu vćini. Nego na svojo nesreću vćinil je ovo. Med promontor i med Kelenföldöm segusto premenjaju vlaki i jeden od tako zvani viaduktor je njegovo glavu zevsema zdrobil, na tuliko, da se čis-

Siromak človek se je po osramočeno čohal kre vuha, pak je već te volje bil, da doli zeme vožinca iz šinjaka medveda, i si ga na svojega metne, ali onda mu opet veli medved:

— No ali zato nikaj ne moj siromak. Ja budem stobum išel. Od vezda budeš ti moj gazda, a ja pak budem tvoje poslušno zivintce. Nego vu jedni i drugi strani poslušni ti mene. Budeš već videl da ti budem tak dobroga navuka dal, da nebudemo morali po svētu hoditi, pak zato i tebi bude dobro, pak budem i ja mogel nazaj zajti v moju domovinu, vu lepu šumu.

Onda su se genuli i odskulali domu. Doma s velikum halabukum ga je primila njena žena. Kaj vruga hoće zotum mercitun? Kaj bi jošće i to hranila? Kaj nije dosta lepo kaj jednoga nevaljanca hraniti zabada, još i drugoga bi zdržavala?

Ali gda je siromak s velikum poniznostjum rasložil svoji čemerni ženi, da ako bude to sve odgojili i na nešto znavećili, budu vnoği penezi došli v ladicu: — no onda — na ovu reč »vnoği penezi« se je žena vtišala i dopustila je, da ga v prazen kotec

priveže. Od vezda nije bilo jako hudo medvedu. Tak negda-negda je i on postal delnik srditosti žene, ali poleg toga utanja, da budu po njim vnoği penezi došli, ipak mu je malo bolje bilo kak njegovomu gazdi. I tak je ljetno dni živel macsko pri hizi siromaka človeka; jer se je svojim gazdom tak dospomenul, da tak dugo vremena bude dobro počekati. Po jedni strani zato, da se malo i on obraste; po drugi strani pak zato, da bude priliku imel spoznati sve muhe ove žene.

Za ljetno dni za tem je pošepetnul medved svomu gazdi:

— No, dragi moj gazda, ovdj je vreme, da navčiš ni tvoga medveda, nego tvoju ženu, kak se vu rukavice dude pišeju. Idi v pokraj šume, k glogovomu grmu. Budeš tam troju formu trave našel: jednu dugu i tenjku, jednu kratku i široku i jednu rancastu. Od svake vtrgni falata, pak zotoga skuhaj teha, zatim pak to vlej v kavinski lonček tvoje žene, gda bude ona za južinu kavu pila. Večer ti bude od toga tak zaspala, da do jutra niti strubentom ju nebuđeš mogel prebuditi.

Siromak človek je poleg tolnača medvedovoga vćinil. Gda je žena zaspala, počekal je noć. Onda je v naručaj primil svoju vrednu tuvarušicu, i ju je v kotec odnesel; iz šinjaka medvedoga je doli zel lanca, ter ga je na šinjak svoje žene del i ju je onda v kotcu ostavil. A s medvedom se je pak v hižu spravil, gde se je navečerjal i mirno se na počinek spravil.

Drugi dan je već visoku gori bilo sunce gda se je žena prebudila. Splašeno se počela ogledavati okolo sebe, grabati se k šinjaku i na njim visećim lancu, zatim pak si je počela oči ribati, da si raztira senja iz oči. jer si je misliła da još navek spi i senja. Ali zabada.

I nazadnje je zaručala:

— Jezuš Maria, sveti Jožef! Sveti angeli i svi svetcil! Kaj se je s menom pripetilo? Jeli ja sem ja? Ili pak sem medved? I započela je strašno larmu delati, kleti, proklinjati, kričati za muža i za celo selo. Ali bormeš nisič nije došel. Nego za dober dug čas ipak je nešti došel. Došel je macsko za snehu oblečeni. V jedni ruki slavnjaču a v drugi metlo imel. S metlom je pošteno na-

to od trga od trupla, i strahovito okrnjav-
leno mrtvo telo, od sekanom glavom dos-
pelo je u Budapeštu.

X. Pius i čudno dete.

Od onoga vremena kak je bivši venci-
cianski patriarka sel na Svetoga Petra sto-
licu, zgubil je Vatikan mistične znake. Na
stanil se iz Sarto Jožefom posmjeh, dobra
valja, da pače sala takaj. Naj noveša, kak
rimski dopisnik piše, niže naznačeno povol-
no malo pripečenje dogodilo se pape vu
njegovem nutarn m stanu. Vu rimskoj koro-
nari ulici je jedna večerašna škola, po dne-
vo za meštarske inoše i za siromašku detca
Hodil je tam med ostalemi jednog klanfars-
skoga meštra mali sinek takaj, deset lješto-
ni i malariju se vučil. Na tuliko je napre-
duvalavu umetno ti, da škole njeni direktor
za vrednoga je spoznal da maloga dečeca
papi predstavi. Ovo se takaj i pripetilo bilo
da pače kaj vnogi jako glasoviti piktori ba-
dava se jesu trsili postiči, X Pius se odmah
pred maloga umetnika sedne takaj. Ova mi-
lost nijé bila badeva čudno dete iz neveru-
vanom brzoum je čisto dobro s malal pa-
pu. Stim medjutim se još ni dokončala pri-
poves! Klanfarsko dete je jako spretno vu
tesanju takaj, k kipu je jako finu remu na-
pravil i onda je zevsim predal vu ime pri-
kaza papi. X Pius sada drugoč opet ga ja-
ko dragovolno primil i sada ni samo da je
jako hvalil maloga umetnika. nego spitaval
ga od familianskoga položafa. takaj. Stano-
vito, da nije tak jako zmožen. Med sedmero
decami šesti došel je na svet dečec, slano-
vito. da si je jako malo dobra i vugodnosti
vžival. Papa spomiluvanjem išel je vu svo-
ju drugu hižu, kad je jako nazat došel, jed-
noga avitka dade dečecu. Opet vu ime
spričanja tak je rekel knjemu:

— Kip je izvrstan i jako mi se dopa-
da, nego nečem ga vkraj zdelati od tebe, ne-
si ga dimo moj sinek i prodaj ga. Na jed-
no te opominam medjutim, da od dve sto
llrah menje naj prositi za njega.

— Zatim blagoslovi odpusti blaženoga
dečeca. Vu ovitku jedna sto lir vu sebi za-
državajuća banknota bila.

grohal ritajuću, — vrušću ženu s ovimi
rečmi:

— Da bi te šćuk vgrizel i mackija.
Pak kaj takvu larmu treba delati zato, da
sam denes s tvojum kuhanum kuruzum
malo zakesnila? No vidiš ga! Več je čisto s
cartani! Evo ti ju! Žeri ju, pak onda vcr-
kavljaj, spavaj dale vu miru.

Žena je vu zdvojnosti i vu srditosti
skorom omedlela. Kre kopanje se hitila doli
— samo je zihala. Trgala si je opravu i
lanca, ali bormeš lanec nise dal tak trgati.
kak oprava. Nazadnje čisto oslabljeno je tak
bežala tam kak veliki betežnik.

— Opoldan vidla je, da je njezin muž
dimo došel. Znovič je počela ružiti, tuliti
ali bormeš ništi niti nise je oglednul na
nju. Mesto toga medvedska sneškica je pod
veliku malinu na dvor donesla stola, lepo
ga mužu prije prestrela a onda sebi. Dobre
hrane je donesla na stol i pod jednim je
nanujavala s njemi muža:

— Zemi si duša moja! To je bolši fa-
laček, ovoga si zemi ti! Onoga ostavi meni!
Ti se trudiš, ti delaš za me; tak se pristoji
da tvoje bude prvenstvo. — Naj se smiluv-
vati tak jako čutor! Još je dalko večer, a
delo ti je težko treba ti je jakost.

I to je tak pod celim onedom išlo. Po

Ponorene puca strašni čin.

Iz Beča telegrafiraju: da Scheiber Pal
bivši mesar, koj sada iz svojimi pri skrb-
lenimi penezi žive, već od nekuliko ljet vu
neslogi je bival iz svojom k čerkom 22 ljet
starom Katicom, koja podjednim pred oči
mu je metala to, da nju je pri materinski
herbiji kvarnu včinil. Puca prek včera vju-
tro višekrat strelila je na svojega otca, ko-
jega dve kugle su smrtno oranili. Na vsaki
način si moremo misliti, da je krvoločna
puca ponorela. Na redarstvu je tak govorila
da je ona cesarska kći i koga je ona vmo-
rila, nije bil njeni otec, nego jeden urotnik.

Šparavca razbijanje.

Iz Deve telegrafiraju, da dobraisko ka-
toličko cirkvo su razbili, šparavce i oltare
su oplenili. Činitelja po imenu Lazar Todo-
sie skitavoga pekovskoga detiča su žandari
prijeli. Jedno stran od penez su našli bili
pri njem, nego od zlatni dugovanjah čisto
nikaj neće žnati.

Japanski zgubiček.

Japanski vojni poslov minister, kak iz
Tokije telegrafiraju, na jednom bankeltu je
ovo posvedučuval bil, da Japana pod boj-
nim vremenu 1 million i 200 jezer solda-
tov bilo je na bojnim polju, med ovemi 70
jezer je vumrlo, 310 jezer ljudi je ranjeno
ali betežno postalo nego vu betegu, je sa-
mo 15 jezer vumrlo i 9800 soldatov je vu-
mrlo vu svojih ranah.

Vmorila je svojega deteta otca.

Iz Derencsköja javiju: Kiss Rebeka jed-
na snažna derečkeiska mužka puca vu za-
ljubljenosti bila je iz jednim mladim trgov-
com po imenu Solymoši Mihaljom. Iz za-
ljubljenosti se dete narodilo bilo. 23 ljet
star mlad človek je vu Tapiju otišel. Od
otivlega svojega dragoga puca vu više li-
stih opomenula je njega na njegove dužnos-
ti, nego ona nit odgovora ni dobila. Po
takvim je onda pretrucana bila za tužiti
Šolymosy Mibalya. Pred sudca došla je Kis

obedu je človek v pruslekov žep dosegel
i snjega je dve lepe banjke vun potegel.

— Ovo su ti, draga moja žena. Včera
sam je zaslužil, ali sam je pozabil prek da-
ti. Medvedska sneškica je obinula siromaka
človeka podragala ga je i još ga je kušnu-
la, kad mu veli:

— Zakaj bi mi je meni dal, dragi to-
varuš moj? V boljši sranjbi su pri tebi. Od
mene siromaške slabe žene bi ležeše vkrali
je, kak od tebe jakoga človeka!

Komaj da je to izgovorila, odpre se le-
sa i kroz nutri stupi birovi mali birovi i
jeden šereg prisežnikov. S poštenjum su došli
i zrokuvali se jesu s siromakom človekom,
pak iz ovum medvedinskom sneškum.

Hvalili su njivu lepo jedinstvo, koja je
pelda celi seli. Zatam pak je gospon birovi
s velikim govorom napre došel da vu kak-
vim poslu jesu oni došli.

— Nam dopustite dragi kum i kuma,
ali vredno poglavarstvo je tak odlučilo, da
onu mercinu treba skončati. Žene pak deca
več neufaju se na dvor vun dojtii, gda pod
jednim čujeju ovo tulenje i mrgotanje. Im
je i denes celi dan takvu larmu i tulenje
činil taj medved, da je grožno bilo to pos-
lušati:

— Ako je već tak, onda nemaram, —

Rebeka vu naručaju iz svojem detetom i
pojvil se je Solymoši Mihaly takaj. Mlad
človek je tajil, da bi on bil deteta otec
njegov. Pokehdob pak Kiss Rebeka nije
znala posvedočiti, sud je odhitil tužbu nje-
no. Razužena puca se razpravi sudčije na
njenim hodniku potegla je van jednoga re-
volvera i sprožila je na Šolymoša. Mlad
človek se popičil, puca pako jen za drugim
još trikrat strelil je na svojega miloga, koj
je mrtev ostal na hodniku. Naravski Kiss
Rebeku su žandari prijeli.

Vumrl je poleg svojega otea.

Jako žalosten događaj pripetil se je
ove dneve po podne vu glavnim gradu Bu-
dapeštu. Bathori Nandor realske škole di-
rektora smrt javili su pokojnika sinu. Sin
koj je pri 32. pešičkim regimentu leitinand
se odmah požuril dimo. Plačući je stal pred
svojim mrtvim ocu, nego samo na jenkrat
bledi postane sruši se. Od velike žalosti
razkolilo se srce njegovu.

Politički pregled.

Vu Politiki je celo preobraćanje. Iz jed-
ne i druge stranke se trsiju da mir napra-
viju, ali do vezda nikakovu svrhu nevidimo
da bi mir nastal.

Prošlih danah pripečenja vu sledećim
moremo izpisati: Lukács György minister
školskih poslov je dal vun novu osnovu
školskoga zakona, vu kojoj školanje malih
decah čisto zabadavnim hoće napraviti, a
vu onih mestah, gde je malo navučiteljov,
pak ob'ina više držati nemore, bude orsač-
ke navučitelje poslat vun.

Vu Budapešti je na kratko vreme štrajk
vudril vun med štamparskimi detiči. Zbog
toga su tak vladini kak levih strankah listi
ne mogli iziti. Ali sada je već mir, i štrajk
je minul, pak liste opet opet štampaju.

Odbor levih strankah je sednicu držal.
Odluku su ne donesli i dospomenuli su se
da budu ovoga meseca 9-ga opet držali
sednicu.

odgovori siromak človek. — Kaj budemo
šujim napravili?

— Več budemo večer došli i ga stre-
limo.

Na lanec deta žena je na ove reči o-
medlela. Vezda su najfletnoma doli zeli iz
nje lanca i ju v sobu odnesli. A medved
pak je veselo skakajuć odbežal v svoju do-
movinu v sumu.

Žena se stopram drugo jutro probudila.
Poleg nje je sedel njezin muž.

— Dragi golubek, već te zdavnja pro-
budjavam — reče njoj njezin tuvaruš. —
More biti si kaj zločestoga senjala, da si tak
skečala.

Žena samo gleda — i zatam veli:

— Bormeš je, dušek moj, jako hudu
sanju sam imela. A kaj je s medvedom?

— Njega su večer strelili, kad je birovi
včera bil rekel.

— I ako su dobro včinili. Ipak je do-
bro da je to samo senj bil. Bože moj, ali
je hudi i grozni senj bil!

I svoga muža je ogriila, ter se je žuh-
ko plakala.

Od ovoga časa, je tak, dobra i za ku-
suвати vredna sneškica postala iz nje, kak
je to njo peldu divja zver pokazala; daka-
ko samo — v senju.

Tantalus.

Gabona árak. — Ciena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	16.00—
Rozs	Hrz	12.00—
Árpa	Ječmen	13.60—
Zab	Zob	13.40—
Kukoricza uj	Kuruza nova	14.00—
Fehér bab uj	Grah beli	26.50—
Sárga „ „	„ žuti	20.40—
Vegyes „ „	„ zmšan	20 —
Kendermag	Konopljeno seme	26.00—
Lenmag	Len	16.00—
Tökmag	Koščice	21.50—
Bükköny	Grahorka	18.00—

542 4-18]

PELINKOVAC POKORNY

Bejegyzett védjegy
Étvágygerjesztő kitinó szű

ürmös-likör

10 orvosilag legméleggeben ajánlva!
Kapható minden a szakmabeli üzletben, kávéházban stb.

Próbacsomagok ára 2.00 vagy 4.000 lit. K 5-80 bérmentve.

Likörgyár r. t. Pokorny, Zágráb
Alapított 1862.

≡ Elsőrendű gyomorelixir. ≡

Akinek megbízható

SZŐLŐOLTVÁNYOKRA

fajtisztá amerikai sima vagy gyökeres veszszőre van szüksége, forduljon teljes bizalommal az állami segélyvel létesített

Vállalati szőlőtelep-hez Billédre (Torontál.)

Legolcsóbb árak!
Az intézőség.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziáru, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-csillapító szereknél bizonyult kőszvényéni, csúszmal és meghűléseknél bedorzósoképpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üvegeket fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főiskár: **Yórák József** gyógyszerésznél, Budapestben.

Richter gyógyszerárta
az „Arany oroszlanhoz”, Prágában.
Előzetesbeszélés 5 neu. Mindenesre szőlő üldés.

Hirdetmény.

A csáktornyai uradalmi tisztség részéről közhírré tételik, hogy gróf ur ömértlósága magas rendeletére az alább következő haszonbérletek 1905. év december hó 20-án, 1906. január 1-től kezdve, három évre

árverés útján bérbé adatnak.

U. m.

Szentilona, Szentrókus, Viziszentgyörgy, Szentkereszt és Dekánovecz vásárhely-pénzszedési joga.

Murahalászat: Bükösdől-Tündérlakig.

Tündérlaktól-muraszerdahelyi hidig.
Muraszerdahelyi hidtől-Bányavárig.
Bottornyától-Szemenyig.
Stara Strázsától-letenyei hidig.

Drávahalászat: Steier határtól a varazdi hidig.

Varazdi hidtől-Orehoviczáig.

Ternava és Szratka patak halászata.

A bérleti föltételek az uradalmi tisztségnél megtekinthetők és az árverés alkalmával is közzöletni fognak.

Csáktornya, 1905. év december hó 1-én.

Csáktornyai uradalmi tisztség.

559 1-1

5180 tk. 1905. Érk. okt. 4.

Arverési hirdetmény.

A perlaki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hóbor Dóra f. Sztrahia Mihályné és Maltarics Dóra férj. Vertacsnik Ferencné murakirályi lakosoknak Habus Pál murakirályi lakos elleni vjhajtási ügyében hátralékes 30 k. 40 f. perköltség tölke és 13 K. 30 f. árverés kérvényi költéség kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényeszek a perlaki kir. jbiróság területén fekvő következő ingatlanok ugymint:

a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 314 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapján egészben 144 k.
a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 696 hrsz. szántó a végrh. törv. 156. §-a alapján egészben 246 k.
a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 923 hrsz. szántó a végrh. törv. 156. §-a alapján egészben 390 k.
a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 924 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapján egészben 132 k.
a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 2109 hrsz. szántó a végrh. törv. 156. §-a alapján egészben 198 k.
a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 1193 hrsz. szántó és rétnék Habus Pál nevéen álló 1/4 részére 128 k.
a murakirályi 1252 sztkvben fogl. 2392 hrsz. rét a vh. törv. 156 §-a alapján egészben 24 k.
a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 2394 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapján egészben 60 k.
a murakirályi 1253 sztkvben fogl. 2019 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapján egészben 29 k.
a murakirályi 1253 sztkvben fogl. 2393 hrsz. szántó a vh. törv. 156 §-a alapján egészben 08 k.
a murakirályi 1253 sztkvben foglalt 175, 65 népsorsz. ház udvar és kert 283, 313, 669, 694, 798, 1614 hrsz. (szántó) 1673, 2241 hrsz. (rét) 2264 és 1620 (a hrsz.) szántó ingatlanoknak Habus Pál nev. álló 1/4 része együttesen 805 k.

kikiáltási árban, mint becsárban az

1905. évi december hó 19-én délelőtt 10 órakor

Murakirály községhezánál dr. Kemény Fülöp perlaki ügyvéd vagy helyettese közbenjötté-

Oglas.

Od strani čakovecke gospočije činovnikov se na glas daje, da na odredbu njegove časti grofa se budu spod sledeča imanja 1905. ljeta december meseca 20-ga od 1906. ljeta januar 1-ga počemši, na tri ljeta poleg

licitacije na arendu dala.

I to:

Szentilona, Szentrókus, Viziszentgyörgy, Szentkereszt i vu Dekanovec občini sejmskomestnomalto sabiranji juš.

Mursko ribarija: od Bükösd do Tündérlaka.

od Tündérlak do uraszerdahelyskoga mosta.

od muraszerdahelyskoga mosta do Bányavára.

od Bottornya do Szemenye.

od Stara Straže do letinskoga mosta.

Dravsko ribarija: od Stajerske granice do varazdinskoga mosta.

od varazdinskoga mosta do Orehovice.

Ternava i Sratka potok ribarija.

Kondicije arende se pri činovničtvu gospočije moreju videti i prilikom licitacije budu takaj proglašene.

Csáktornya, 1905. decembra 1-ga.

Čakovečko činovništvo gospočije.

vel megtartandó árverésen a becsáron alul is eladatni fognak.

Venni szándékozók figyelmeztetnek, hogy az árverés megkezdése előtt, a fenti kikiáltási ár 10%-át bánatpénz fejében letenni kötelesek.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Perlak, 1905. okt. 6-án.

558

Tüdőbajt.
kí hőgési, elnyáikósdást, erős meghűlést gyógyít!

Halápi-főle

Hársta - szörp

I egy üveg ára 5 korona

Kapható:
„Apostol-gyógyszertárban”
Bpest, Izsák-kürt 63. sz.

Tódor R. utóda Csáktornyan.

Eredeti Mikulások, Mikulás csizmák és szép bonboniérek.

Csillogó karácsonyfa-díszek, praktikus és nagyon szép luxemburgi tábla és főzödény, karlsbadi és birkhami teás-, tábla- és kávé-készletek, drezdai díszműtárgyak, valamint izlésesen összeállított Gardinetok, kül- és belföldi csemege-borok, valódi hollandiai likőrök, finom angol rumok és modern karácsonyi- és újévi képeslevelező-lapok — mint alkalmi és igen célszerű karácsonyi- és újévi ajándéktárgyak kaphatók nagy választékban, legszebb kivitelben és jó minőségben

TÓDOR R. utódánál
Csáktornyan.

664 2—4

Egy jó erkölcsű fiu tanulónak felvétetik Fischel F. (Strausz Sándor) könyvnyomdájában Csáktornyan.

Schicht-szappan!

(„Szavas” vagy kulcsszappant)

a legjobb és használatban a legolcsóbb, minden ruhanemű és mosási módszer részére.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Aussigban bárkinek, a ki bizonyítja, hogy szappan a „Schicht” névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

Egy, a magyar, német és horvát nyelvet bíró, jó erkölcsű fiu

tanulónak

azonnal felvétetik.

Ascher R. és Társa
fűszerkereskedésében
VARÁZDIN.

A tanuló, ruházaton kívül teljes el-
látásban részesül.

661 2—3

Finom válogatott

F A J A L M A

kapható 1 klg. 50 fillérért,
1 postacsomag bérmentve K. 2-60

TÓDOR R. utódánál
Csáktornyan.

665 2—4

EGY

HÓNAPIG

TELJESEN INGYEN!

A ki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget **AZ UJSÁG** politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot: **AZ UJSÁG**-ot. Előfizetési árak: Egy hónapra **3** korona **40** fillér, három hónapra **7** korona. — **AZ UJSÁG** gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díj-talanul kapja meg. — **Gyönyörű huévégi album!** Megrendelési cím: **AZ UJSÁG** kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-út 54 szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli **AZ UJSÁG**. — Ujjonnan belépő előfizetők külön levonatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.